

Sygn. akt XI W 9655/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Ada Szczepankowska - Szyszka

Protokolant: Karolina Kowalczyk, Barbara Korzyńska, Karolina Szczęsna

w obecności oskarżyciela publicznego: M. G., E. C.

w obecności oskarżycieli posiłkowych: J. J., E. Z. (1)

sprawy z wniosku Okręgowej Inspekcji Pracy w W.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 19 lutego 2016 roku, 21 marca 2016 roku, 13 kwietnia 2016 roku, 6 maja 2016 roku i 3 czerwca 2016 roku w W. sprawy:

M. B., urodzonej dnia (...) w W., córki W. i W. z domu P.

Obwinionej o to, że:

1. **jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. Ś. Mieszkaniową Al. (...), (...)-(...) W. do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 r. naliczył i nie wypłacił 35 pracownikom wymienionym w protokole z kontroli wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2014 r., termin wypłaty upłynął z dniem 29.12.2014 r.,**

tj. za wykroczenie z art.282 §1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662) w związku z art. 94 pkt 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662);

2. jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. Ś. Mieszkaniową Al. (...), (...)-(...) W. do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 r. naliczył i nie wypłacił w pełnej wysokości wynagrodzenia za miesiąc styczeń, luty, marzec 2015 r., termin wypłaty upłynął odpowiednio 29.01.2015 r., 27.02.2015 r. i 27.03.2015 r. Wykaz poszkodowanych pracowników znajduje się w załączonym protokole kontroli,

tj. za wykroczenie z art.282 §1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662) w związku z art. 94 pkt 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662);

3. jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. Ś. Mieszkaniową Al. (...), (...)-(...) W. do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 r. naliczył i nie wypłacił 3 zwolnionym pracownikom ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w następujących kwotach:

J. J. za 41 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego 14057,30 zł. brutto termin wypłaty upłynął z dniem 18.03.2015 r.

H. P. za 31 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego 10510,60 zł. brutto termin wypłaty upłynął z dniem 11.02.2015 r.,

tj. za wykroczenie z art.282 §1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662) w związku z art. 171 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662);

4. jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. Ś. Mieszkaniową Al. (...), (...)-(...) W. do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 r. naliczył i nie wypłacił w pełnej wysokości zwolnionym pracownikom ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w następujących kwotach:

K. W. 18295,33 zł brutto gdzie termin wypłaty ubiegał z dniem 13.01.2015 r.

B. T. 6289,63 zł. brutto gdzie termin wypłaty ubiegał z dniem 19.01.2015 r.,

tj. za wykroczenie z art.282 §1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662) w związku z art. 171 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662);

5. jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. Ś. Mieszkaniową Al. (...), (...)-(...) W. nieterminowo wypłacał wynagrodzenie za miesiące styczeń w dniu 16.02.2015r., luty w dniu 19.03.2015r. i marzec 09.04.2015r., terminy wypłaty ubiegały odpowiednio 29.01.2015r., 27.02.2015r. i 27.03.2015 r.,

tj. za wykroczenie z art.282 §1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662) w związku z art. 94 pkt 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662);

6. jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. Ś. Mieszkaniową Al. (...), (...)-(...) W. nieterminowo wypłacał zwolnionym pracownikom ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy tj.:

L. K. w dniu 19.03.2015r. gdzie termin wypłaty ubiegał z dniem 16.01.2015 r.

A. Z. w dniu 19.03.2015r. gdzie termin wypłaty ubiegał z dniem 31.12.2014 r.,

tj. za wykroczenie z art.282 §1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662) w związku z art. 171 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 ze zmianami z Dz. U. z 2014 r. poz. 1662);

orzeka:

1. obwinioną M. B. uniewinnia od popełnienia zarzucanych jej czynów;
2. na podstawie art. 118 § 2 kpw określa, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa;

Sygn. akt XI W 9655/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 czerwca 2016 roku

(...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w W. (dalej określana jako Spółdzielnia) jest wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Przed dniem 14 grudnia 2014 roku w skład zarządu Spółdzielni wchodziło: K. R. i M. C..

(dowód: odpis z Krajowego Rejestru Sądowego k. 200- 209 i 482- 491, protokół z posiedzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej k. 197- 199, wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397)

W dniu 14 grudnia 2014 roku odbyło się walne zgromadzenie (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. Uchwałami tego organu doszło do zmiany składu rady nadzorczej. Powołana rada nadzorcza odwołała z kolei dotychczasowy zarząd. W skład nowego zarządu weszli delegowani do organu wykonawczego członkowie rady nadzorczej to jest: M. B. i M. P. (1) (dalej na potrzeby niniejszego uzasadnienia określani jako: „zarząd”).

(dowód: protokół z posiedzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej k. 197- 199, wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397, zeznania A. F. k. 397 - 398)

Zarząd został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 23 grudnia 2014 roku. Odwołany zarząd nie uznał jednak legalności tego wyboru oraz wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego obwinionej i M. P. (1). Nie doszło również do formalnego przekazania władzy w Spółdzielni w efekcie czego nie został spisany protokół sprawczo – odbiorczy. Powstały na tym tle konflikt sprawił, że od samego początku sprawowania władzy zarząd nie miał dostępu do środków finansowych Spółdzielni. W efekcie część czynności o charakterze formalnym i organizacyjnym była finansowana ze środków własnych członków Zarządu.

(dowód: wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397, zeznania A. F. k. 397 – 398, zeznania G. A. k. 525 – 526, zeznania K. R. k. 757v – 758, zeznania W. O. k. 397)

W wyniku zaistniałego konfliktu co do legalności wyboru nowych władz w okresie od 14 do 23 grudnia 2014 roku zarząd nie miał dostępu do lokali administracji Spółdzielni, z uwagi na obecność pracowników ochrony, którym poprzedni zarząd zlecił blokowanie dostępu do tych pomieszczeń osobom trzecim, w tym również nowo wybranym członkom zarządu. W dniu 23 grudnia 2014 roku, wobec interwencji Policji przeprowadzonej na skutek postanowienia wydanego w postępowaniu przygotowawczym, zarząd uzyskał dostęp do lokali administracyjnych. Z uwagi na okres świąteczny oraz wcześniej udzielone urlopy osobom odpowiedzialnym za sprawy kadrowe i finansowe zarząd nie miał jednak wciąż dostępu do dokumentacji Spółdzielni i w efekcie wiedzy co do stanu finansowego i kadrowego tego podmiotu.

(dowód: postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie k. 210 – 211, postanowienie Sądu k. 343-346, wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397, zeznania A. F. k. 397 – 398, zeznania W. O. k. 397, zeznania G. A. k. 525 – 526, zeznania K. B. 679v, informacja k. 348, listy obecności k. 492- 495, informacja k. 497-498, pismo k. 496 i 497 – 498, oświadczenie k. 499, postanowienia prokuratorów Prokuratury Rejonowej (...) k. 802 – 803 i 804 – 807, postanowienia Sądu z uzasadnieniem k. 808-809 i 810 – 811, wyrok z uzasadnieniem k. 819 – 821)

W maju 2014 roku umorzono zostało uprzednio wszczęte przeciwko Spółdzielni postępowanie upadłościowe.

(dowód: odpis z Krajowego Rejestru Sądowego k. 200- 209, 482- 491)

Stan finansowy Spółdzielni na dzień 14 grudnia 2014 roku charakteryzował się dużym zadłużeniem. Licznym podmiotom przysługiwały wobec Spółdzielni wymagalne wierzytelności. Zadłużenia, które były przedmiotem postępowań egzekucyjnych, już według stanu na początek grudnia 2014 roku, opiewały na kwotę około 3,5 mln złotych i ulegały stałemu zwiększaniu – na początku stycznia 2015 roku kwota zobowiązań egzekwowanych w postępowaniach komorniczych wynosiła już około 6 mln złotych. Na konta bankowych Spółdzielni, z uwagi na prowadzone liczne postępowania egzekucyjne, środki były zajęte. Wobec zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych zarząd nie miał dostępu do środków finansowych na nich zgromadzonych, przez co Spółdzielnia utraciła możliwości płatnicze.

(dowód: wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397, zeznania A. F. k. 397 – 398, zeznania W. O. k. 397, zeznania G. A. k. 525 – 526, zeznania K. B. 679v, informacja k. 213)

Brak dostępu do środków na kontach bankowych wpływał na codzienne funkcjonowanie Spółdzielni. Nie było możliwości uiszczenia opłat za tzw. media, to jest wodę, prąd, ogrzewanie. Z uwagi na opóźnienie w płatnościach Spółdzielni groziło ze strony dostawców tych usług zaprzestanie dalszego ich dostarczania. W pewnym momencie dostawy ciepła do budynków Spółdzielni zostały zmniejszone o połowę. Brak płatności wpływał również na współpracę Spółdzielni z podmiotami, które świadczyły usługi w zakresie sprzątania nieruchomości Spółdzielni oraz eksploatacji i konserwacji wind i osprzętu. Zaprzestanie wykonywania tego typu prac mogło powodować zagrożenia dla mieszkańców tych nieruchomości. Mimo nadejścia terminu do wypłaty wynagrodzeń za miesiąc grudzień 2014 roku dla 35 pracowników Spółdzielni w osobach: G. K., J. B., E. Z. (2), J. J., L. K., M. K., C. K., I. K., M. P. (2), Z. P., K. S. (2), K. B., A. C., T. F., G. G., K. K. (1), J. M., W. K. (1), W. K. (2), K. K. (2), L. L., H. P., M. P. (3), A. S., B. T., K. W., M. Z., E. Z. (1), A. Z., K. R., G. D., J. G., T. R., H. M. i A. M. (1) wynagrodzenia te nie zostały wypłacone. Do dnia 29 stycznia 2015 roku M. B. nie wypłaciła w pełnej wysokości wynagrodzenia za miesiąc styczeń 2015 roku następującym osobom: E. Z. (2), J. J., L. K., M. K., I. K., M. P. (2), K. S. (2), K. B., T. F., K. K. (1), J. M., W. K. (1), K. K. (2), H. P., M. Z., E. Z. (1), J. G., T. R., B. K. (2), D. P. i T. S.. Do dnia 27 lutego 2015 roku nie wypłaciła w pełnej wysokości wynagrodzenia za miesiąc luty 2015 roku następującym osobom: J. J., M. K., I. K., M. P. (2), K. B., T. F., K. K. (1), J. M., W. K. (1), K. K. (2), H. P., M. Z., E. Z. (1), B. S., J. G., T. R., G. A., A. L., B. K. (2), D. P. i T. S.. Do dnia 27 marca 2015 roku M. B. jako osoba reprezentująca pracodawcę nie wypłaciła w pełnej wysokości wynagrodzenia za miesiąc marzec 2015 roku: E. Z. (2), I. K., M. P. (2), K. S. (2), K. B., T. F., K. K. (1), W. K. (1), K. K. (2), E. Z. (1), B. S., J. G., G. A., A. L., B. K. (2), D. P., T. S.. Ponadto przedmiotowe wynagrodzenia obwiniona opłacała nieterminowo: za miesiąc styczeń w dniu 16.02.2015 roku, luty w dniu 19.03.2015 roku i marzec 09.04.2015 roku, terminy wypłaty ubiegały odpowiednio 29.01.2015 roku, 27.02.2015 roku i 27.03.2015 roku. Nie zostały wypłacone również inne świadczenia należne byłym lub aktualnym pracownikom Spółdzielni, a to: J. J. ekwiwalent za 41 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego 14057,30 zł brutto (termin wypłaty upłynął z dniem 18.03.2015 roku), H. P. ekwiwalent za 31 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego 10510,60 zł brutto (termin wypłaty upłynął z dniem 11.02.2015 roku), K. W. 18295,33 zł brutto ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (termin wypłaty ubiegał z dniem 13.01.2015 roku), B. T. 6289,63 zł brutto ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (termin wypłaty ubiegał z dniem 19.01.2015 roku). Ponadto dwóm pracownikom: L. K. i A. Z. nieterminowo wypłacono ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (odpowiednio: w dniu 19.03.2015 roku gdzie termin wypłaty ubiegał z dniem 16.01.2015 roku oraz w dniu 19.03.2015 roku gdzie termin wypłaty ubiegał z dniem 31.12.2014 roku).

(dowód: protokół kontroli k. 7- 14, zastrzeżenia do protokołu kontroli k. 15- 16, pismo k. 17, zestawienia k. 19- 29, umowa k. 30, wnioski z załącznikami k. 32- 38, wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397, zeznania A. F. k. 397 – 398, zeznania W. O. k. 397, zeznania A. M. (2) k. 416, zeznania G. A. k. 525 – 526, zeznania K. B. 679v, zeznania B. T. k. 524, zeznania H. P. k. 524, zeznania M. P. (3) k. 525, zeznania L. K. k. 525)

W dacie obejmowania formalnie jak i faktycznie władzy w Spółdzielni, to jest odpowiednio dnia 14 i 23 grudnia 2014 roku, członkowie zarządu nie mieli wiedzy o stanie zadłużenia tego podmiotu. Sytuację potęgował początkowy brak dostępu do dokumentów, w szczególności dokumentacji księgowej spółdzielni. Zarząd, po dniu 23 grudnia 2014 roku, podjął czynności w kierunku uzyskania dostępu do dokumentacji oraz uzyskania wiedzy o istniejących kontaktach bankowych Spółdzielni i znajdujących się na nich środków finansowych. W miesiącach styczeń, luty i marzec 2015 roku doszło do pozyskania pełniejszej wiedzy na temat stanu finansowego i kadrowego Spółdzielni, w tym także w zakresie należności finansowych w stosunku do pracowników. Z uwagi jednak na brak dostępnych środków pieniężnych

nie było możliwości realizować prawidłowo zobowiązań również w tym przedmiocie. Do dnia ogłoszenia upadłości likwidacyjnej Spółdzielni obwiniona nie miała wiedzy o istnieniu jakichkolwiek środków finansowych Spółdzielni, znajdujących się na rachunkach bankowych nie objętych zajęciami komorniczymi - którymi można by było swobodnie dysponować. Spółdzielnia i jej władze dysponowały środkami uzyskiwanymi z tytułu opłat za używanie parkingów należących do jej zasobów. Kwoty te były uiszczane przez płatników nie w drodze przelewu na rachunki Spółdzielni a gotówkowo, bezpośrednio pracownikom Spółdzielni. Kwoty uzyskane z tego tytułu, ze względu na swoją nieznaczną wysokość, wydatkowane były w szczególności na zakup podstawowych artykułów biurowych.

(dowód: wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397, zeznania A. F. k. 397 – 398, zeznania W. O. k. 397, zeznania A. M. (2) k. 416, zeznania G. A. k. 525 – 526, zeznania K. B. 679v, informacja k. 348, sprawozdanie z działalności oraz rachunkowe syndyka masy upadłości k. 727- 756)

W grudniu 2014 roku trwały już względem Spółdzielni wszczęte poprzednio postępowania egzekucyjne. Z uwagi na uprzednie poddanie się przez Spółdzielnię egzekucji w uproszczonej formie i oznaczenie terminu płatności świadczeń na dzień 31 grudnia 2014 roku z początkiem roku 2015 wszczęto znaczną liczbę kolejnych postępowań egzekucyjnych. W toku tych postępowań organy dokonywały zajęć rachunków bankowych Spółdzielni. Mnogość postępowań egzekucyjnych prowadziła do powstawania zbiegów egzekucji. Przedłużające się postępowanie w przedmiocie wyznaczenia – na skutek zbiegu – organu właściwego do łącznego dalszego prowadzenia egzekucji powodowało dodatkowe trudności, również w zakresie ustalenia całkowitej wysokości zadłużenia Spółdzielni. Podjęte przez zarząd starania prowadziły stopniowo do zachowania płynności w dostawach mediów do nieruchomości i jej mieszkańców, a także z czasem do wypłaty zwolnionych części wynagrodzeń i innych świadczeń należnych pracownikom tego podmiotu. Przygotowywane były listy pracowników z wyszczególnieniem sum należnych dla każdego pracownika. Prowadzone były rozmowy z komornikami w przedmiocie zwolnienia części środków z zajętych egzekucyjnie rachunków Spółdzielni. Składano i w razie potrzeby uzupełniano wnioski do komorników sądowych o zwolnienie z zajętych rachunków bankowych środków pieniężnych przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla pracowników. Wnioski te zostały złożone kolejno w odniesieniu do wynagrodzeń pracowników za miesiące grudzień 2014 roku, styczeń 2015 roku, luty 2015 roku i marzec 2015 roku. Większość wniosków w tym przedmiocie zostało uwzględnionych przez organy egzekucji sądowej, przy czym samo faktyczne zwolnienie środków nie następowało natychmiastowo, a dopiero po podjęciu czynności procesowych i w efekcie merytorycznym rozpoznaniu konkretnego wniosku Spółdzielni przez dany organ egzekucyjny. Zarząd intensyfikował także starania w kierunku negocjacji z dostawcami mediów oraz w przedmiocie rozstrzygnięcia zbiegu egzekucji. Składano także wnioski do komorników sądowych o zwolnienie zajętych środków na opłaty za media (centralne ogrzewanie, wodę, energię elektryczną, gaz, wywóz śmieci), a także na wykonanie wszelkich prac i zabezpieczeń niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców zasobów Spółdzielni. W omawianym okresie czasu członkowie zarządu, w tym również M. B., nie pobierali wynagrodzenia za pracę na stanowisku członków zarządu.

(dowód: wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397, zeznania M. P. (1) k. 397, zeznania A. F. k. 397 – 398, zeznania W. O. k. 397, zeznania A. M. (2) k. 416, zeznania G. A. k. 525 – 526, zeznania K. B. 679v, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 298-299, 301, 304, 305- 307, 309- 310, 320- 321, 322, pismo o zajęciu k. 300, 302, 303, 306-308, 315-316, postanowienie k. 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, wnioski o zwolnienie spod egzekucji k. 500- 509, uzupełnienia wniosków k. 510- 513, postanowienia komorników sądowych k. 515- 521, wnioski o zwolnienie wraz z załącznikami k. 558- 586, 588- 601, 606-609, 612-615, 617-623, 627-638, 654-660, 641-652, 663- 670, postanowienia komorników sądowych k. 602-605, 610-611, 616, 624-626, 639, 653, 661, 671-678, wnioski o zwolnienie wraz z załącznikami k. 761 - 778, wnioski o zwolnienie rachunków bankowych z załącznikami k. 834 – 843, 846 – 848, 852 – 880, k 883 – 886, k. 889 - 894, 895 - 912, 921 - 924, 928 – 939, postanowienia komornika sądowego k. 844 – 845, 849 – 850, 881 – 882, 887 – 888, 913 – 918, 925 – 927, 940 – 947, decyzja ZUS k. 311, wezwanie do zwolnienia spod egzekucji należności czynszowych k. 312-314 i k. 323- 325, 327-334, wnioski o zwolnienie k. 317-319, wnioski k. 514 i 522, pismo k. 587, sprawozdanie z działalności oraz rachunkowe syndyka masy upadłości k. 727- 756)

Sytuacja finansowa Spółdzielni doprowadziła do ogłoszenia upadłości likwidacyjnej, mocą postanowienia Sądu Rejonowego dla (...) w W. z dnia 20 kwietnia 2015 roku.

(dowód: odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla (...) w W. k. 18).

Przedstawiony stan faktyczny został ustalony w oparciu o przywołane dowody.

Obwiniona w toku postępowania sądowego nie przyznała się do popełnienia żadnego z zarzucanych jej czynów. Wymieniona skorzystała ze swojego uprawnienia do składania wyjaśnień. W toku przesłuchania wskazała obszernie na okoliczności, w jakich doszło do zmiany składu zarządu Spółdzielni w dniu 14 grudnia 2014 roku. Zrelacjonowała konflikt między Zarządem w skład, którego weszła oraz osobami, które uprzednio były członkami tego organu. Opisała swój stan wiedzy co do sytuacji finansowej Spółdzielni oraz to, jak ten stan ulegał zmianie wraz z pozyskiwaniem kolejnych informacji. Wyjaśniła, że obejmując władzę w tym podmiocie nie miała świadomości, że kondycja finansowa Spółdzielni jest tak wyjątkowo zła. Wiedzy tej nie miała z uwagi na szereg okoliczności, takich jak: zapewnienia dotychczasowych członków zarządu o jego dobrej sytuacji finansowej, a także uprzednie umorzenie postępowania upadłościowego. Relacjonowała trudności z uzyskaniem dostępu do dokumentacji Spółdzielni co potęgowało niewiedzę zarządu w zakresie spraw pracowniczych oraz należności, które miały podlegać wypłacie na rzecz pracowników. Znaczną część swoich wyjaśnień obwiniona poświęciła na opisanie niedogodności, z jakimi zarząd mierzył się próbując odzyskać majątek Spółdzielni, ściągnąć należności od dłużników oraz odzyskać dostęp do zablokowanych kont bankowych, co było efektem szeregu prowadzonych postępowań egzekucyjnych, który to fakt wielokrotnie akcentowała. W zakresie inkryminowanych zdarzeń obwiniona nie zaprzeczała temu, że nie doszło do części wypłat na rzecz pracowników, nadto część wypłat została dokonana z opóźnieniem. Podnosiła jednak konsekwentnie, że fakt ten spowodowany był brakiem możliwości zaspokojenia tych wierzytelności, początkowo z uwagi na brak wiedzy o istnieniu oraz wysokości tych zobowiązań, a następnie brakiem środków, które zarząd mógłby zadysponować na cen tel.

Wyjaśnienia obwinionej Sąd obdarzył w całości walorem wiarygodności. Wyjaśnienia te były spójne, logiczne oraz rzeczowe. Z jej relacji wylania się obraz, który przedstawia zły stan finansowy i majątkowy Spółdzielni, który to stan stanowił trwałą przeszkodę utrudniającą, a częściowo również uniemożliwiającą realizację wymagalnych zobowiązań. Obwiniona zarówno w toku fazy swobodnej wypowiedzi, jak i na skutek zadawanych pytań w sposób racjonalny i uporządkowany przedstawiała poszczególne etapy swojej pracy na stanowisku prezesa zarządu Spółdzielni. Akcentowała i uzasadniała przyczyny, z jakich podejmowała dane czynności oraz powody, z których podjęcie innych było niemożliwe. Obwiniona, co szczególnie istotne, wyjaśniając wskazywała zarówno na okoliczności dla niej korzystne jak i niekorzystne. W toku przesłuchania konsekwentnie przyznawała bowiem, że w trakcie, gdy pełniła funkcję członka zarządu, nie zostały wypłacone należności na rzecz pracowników za miesiąc grudzień, zaś za miesiąc styczeń, luty i marzec wypłacono je w kwocie niższej od należnej. To zaś, zdaniem Sądu, wskazuje, że jej twierdzenia procesowe stanowią obiektywny obraz rzeczywistości a nie tylko przyjętą na potrzeby niniejszego postępowania linię obrony. Na wiarę zasługują także twierdzenia obwinionej w zakresie, w jakim wskazywała ona, że nie miała wiedzy o ewentualnych, pozyskanych już za czasów pełnienia przez nią funkcji członka zarządu, środkach zbieranych w gotówce przez zarządy parkingów. Wskazać bowiem należy, iż jako logiczny jawi się wniosek, że przy chaosie organizacyjnym, który panował w Spółdzielni w tamtym okresie i mnogości obowiązków nowo wybranych członków zarządu fakt uzyskiwania do kasy Spółdzielni drobnych kwot w gotówce mógł nie zostać dostrzeżony przez jej nowe władze. Na uwagę przy ocenie omawianego dowodu zasługiwał również fakt, że wyjaśnienia obwinionej korelują treściowo z innymi środkami dowodowymi uzyskanymi w sprawie i obdarzonymi walorem wiarygodności, tj. zeznaniami W. O., M. P. (1), A. M. (2), A. F., G. A. i K. B.. Świadkowie ci, podobnie jak obwiniona, przedstawiali stan finansowy Spółdzielni, które należało ocenić jako bardzo trudny i to do tego stopnia, że uniemożliwiał on realizację zobowiązań pracowniczych. Relację obwinionej potwierdzają wreszcie dowody o charakterze obiektywnym, które zostały przeprowadzone w toku przewodu sądowego, a to odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W. X Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i naprawczych (k. 18), odpisy orzeczeń wydanych przez sądowe organy egzekucyjne w toku prowadzonych egzekucyjnych postępowań singularnych. Dokumenty te wskazują

na to, że dane orzeczenia zostały wydane, co z kolei świadczy o tym, że szczególnie trudny stan finansów Spółdzielni został dostrzeżony również przez szereg niezależnych organów procesowych. Mając na względzie całokształt materiału dowodowego sprawy, który przedstawiony został na dalszych etapach niniejszego uzasadnienia, należało stanąć na stanowisku, że wyjaśnienia M. B. są dowodem, który zasługuje na przyznanie mu waloru wiarygodności.

Sąd obdarzył walorem wiarygodności zeznania świadka W. O.. Wymieniony jest syndykiem, który prowadzi (...). W swych obszernych i szczegółowych zeznaniach potwierdził on przedstawiony przez obwinioną stan Spółdzielni zarówno na dzień objęcia formalnej jak i faktycznej władzy przez zarząd (tj. 14 i 23 grudnia 2014 roku), jak i objęcia przez niego funkcji syndyka. Zeznania wymienionego zasługiwały, zdaniem Sądu, na szczególną uwagę przy odtwarzaniu przebiegu zdarzeń objętych zarzutami wniosku o ukaranie, z tego względu, że świadek jest syndykiem z wieloletnim stażem. Ma on zatem zarówno wiedzę i doświadczenie w prowadzeniu i ocenie stanu przedsiębiorstw na poziomie znacznie przekraczającym przeciętny. Nie ulega wątpliwości, że świadek nie jest biegłym, a zatem nie mógł on dostarczyć wiadomości specjalnych do niniejszego postępowania. Wskazana jednak wiedza i doświadczenia bez wątpienia ułatwiają mu postrzeganie i rejestrowanie zdarzeń o szczególnie doniosłym, z punktu widzenia przedmiotu niniejszego postępowania, znaczeniu, a także ich późniejsze odtwarzanie w toku czynności procesowej, jaką jest przesłuchanie. To pozwoliło świadkowi nie tylko w sposób racjonalny i logiczny przedstawianie swoich spostrzeżeń, ale również ich częściowe argumentowanie. Zeznania świadka należało obdarzyć przymiotem wiarygodności również dlatego, że jest on osobą obcą zarówno dla obwinionej jak i osób występujących w sprawie w charakterze pokrzywdzonych i oskarżycieli posiłkowych. Poczynione w toku postępowania ustalenia faktycznie nie dostarczyły najmniejszych powodów wskazujących na istnienie po stronie W. O. jakiegokolwiek interesu osobistego i prawnego w dostarczaniu przez świadka dowodów odciążających lub obciążających obwinioną.

Na wiarę zasługiwały również zeznania świadka M. P. (1). Zeznania te były zbliżone treściowo z zeznaniami W. O. oraz wyjaśnieniami obwinionej. Świadek, jako członek Zarządu, dostarczył informacji dotyczących okoliczności przejęcia władzy w Spółdzielni. Wskazał również, że przed tym zdarzeniem, jak i bezpośrednio po nim, wiedza członków zarządu o stanie i kondycji finansowej całej Spółdzielni była ograniczona. Opisał trudności, z jakimi spotkał się zarząd, nadto starania, które podejmowano w kierunku zapewnienia Spółdzielni normalnego funkcjonowania. Zrelacjonował obszernie i szczegółowo czynności przeprowadzone w celu umożliwienia wypłaty wynagrodzeń oraz innych świadczeń dla pracowników, w tym rozmowy z komornikami, sporządzanie listy płac i kierowanie wniosków w przedmiocie częściowego uchylecia zajęcia rachunków bankowych. Przedmiotem wypowiedzi świadka były również trudności, natury prawnej, faktycznej, a zwłaszcza majątkowej, jakie zarząd napotkał przy okazji tych czynności. Świadek akcentował, że starania w tym kierunku były dla zarządu priorytetowe. W tym jak i w pozostałym zakresie zeznania świadka korelowały z innymi środkami dowodowymi znajdującymi się w aktach sprawy, w tym również wyjaśnieniami obwinionej. Sąd, przy ocenie omawianego dowodu, dostrzegł i uwzględnił to, że M. P. (1) był członkiem zarządu Spółdzielni, podobnie jak M. B. i w tym charakterze ściśle współpracował z obwinioną przez cały okres objęty wnioskiem o ukaranie. Okoliczność ta, zdaniem Sądu, nie wpłynęła jednak na wiarygodność świadka jak i składanych przez niego zeznań. Wziąć bowiem należało uwagę to, że relacje świadka obejmowały – podobnie jak wyjaśnienia obwinionej – przyznanie okoliczności niewypłacenia całości lub części świadczeń pracowniczych, a także opóźnienia w tym zakresie. Faktom tym świadek nie zaprzeczał, wręcz przeciwnie, obszernie opisywał okoliczności opóźnienia lub brak wypłat, jednocześnie podając uzasadnienia takiego stanu rzeczy. Przyznając wskazaną okoliczność świadek podawał zatem informacje nie tylko niekorzystne dla obwinionej, ale również stawiające jego samego – jako ówczesnego członka zarządu – w niekorzystnym świetle. To oraz fakt ogólnej korelacji zeznań świadka z przedstawionymi już wcześniej dowodami osobowymi, jak i dowodami o charakterze obiektywnym (tj. wspomniane dowody z dokumentów) przemawia zatem za obdarzeniem przedmiotowych zeznań w pełni przymiotem wiarygodności.

Tożsame stanowisko Sąd zajął oceniając zeznania świadka A. F.. Świadek, podobnie jak M. P. (1), pełnił wraz z obwinioną funkcję członka zarządu, przy czym w czasie krótszym niż pozostali dwaj członkowie (bo dopiero od lutego 2015 roku). Zeznania te były obszerne i rzeczowe. Świadek niezwykle szczegółowo opisywał poszczególne zdarzenia, jakie wystąpiły tak w okresie objętym wnioskiem o ukaranie jak i przed grudniem 2014 roku. Dokonując oceny tych

zeznań Sąd kierował się podobnymi argumentami do tych, które stanowiły przyczynę podzielenia zeznań M. P. (4) oraz wyjaśnień obwinionej.

Wersja zdarzeń prezentowana przez dotychczas przedstawione w niniejszym uzasadnieniu dowody znalazła potwierdzenie również w zeznaniach A. M. (2). Świadek – pracownik Spółdzielni odpowiedzialny za sprawy kadrowe i pracownicze – skupiła się na czynnościach podejmowanych, również ze swoim udziałem, w celu zapewnienia pracownikom Spółdzielni wypłaty należnych świadczeń oraz komplikacje związane z wielością komorników prowadzących egzekucję z majątku Spółdzielni. W tym zakresie zeznania w pełni korelowały z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd w toku przewodu sądowego przeprowadził również dowody z zeznań świadków G. A. oraz K. B.. Wymienione dysponowały wiedzą w zakresie stanu finansowego Spółdzielni, nadto poziomu wiedzy zarządu co do tego stanu. Opisały ponadto szczegółowo starania podejmowane przez zarząd, jak i pozostałych pracowników Spółdzielni, w kierunku zwolnienia spod egzekucji środków zgromadzonych na rachunkach bankowych w celu wypłaty należności pracowniczych. Relacje wymienionych posłużyły również jako podstawa ustalenia tego, że na kontach tych znajdowały się środki, które z uwagi na przepisy postępowania egzekucyjnego nie pozostawały w dyspozycji zarządu. Sąd zajął pozytywne stanowisko w zakresie wiarygodności świadków G. A. i K. B.. Na szczególnie znaczenie zasługiwało to, że wymienione były pracownikami pośrednio – lub bezpośrednio – odpowiedzialnymi za sprawy pracownicze, kadrowe, a także w pewnym zakresie finansowe Spółdzielni. Wiedzę co do zdarzeń objętych wnioskiem o ukaranie uzyskały zatem jako bezpośredni ich obserwatorzy. W toku przesłuchania wskazywały na szczegóły dotyczące przejęcia władzy przez zarząd oraz następcze czynności w kierunku zwolnienia ww. środków finansowych, w których same brały bezpośredni udział. Brak było podstaw by uznać, że wymienione świadomie i celowo dostarczały zeznania korzystne dla obwinionej. W tym miejscu podzielić należy stanowisko K. B., która akcentowała, że nie jest stroną konfliktu, jaki powstał w Spółdzielni na tle legalności wyboru oraz prawidłowości działania władz tego podmiotu. Okolicznością istotną jest to, że wypłata wynagrodzenia tych świadków również uległa opóźnieniu oraz stosunkowemu zmniejszeniu (z uwagi na zaistniałą sytuację w Spółdzielni). Nie miały oni zatem żadnych powodów by dostarczać nieprawdziwych informacji na korzyść obwinionej.

Świadek A. K. nie przedstawiła w swoich zeznaniach informacji, które mogły służyć jako podstawa ustalenia okoliczności faktycznych dotyczących inkryminowanych zdarzeń. Świadek wskazała na sytuację, w jakiej została zatrudniona, a następnie zwolniona z pracy w Spółdzielni. Okoliczność ta nie jest przedmiotem zainteresowania Sądu w sprawie o odpowiedzialność za popełnienie wykroczenia. Odnosząc się do kwestii wynagrodzenia świadek przyznała, że zostało ono wypłacone z opóźnieniem. Tej okoliczności nie przeczy jednak żaden zebrany w sprawie dowód. Nie kwestionowała tego również sama obwiniona. Zeznania świadka zatem, chociaż wiarygodne, nie mogły stanowić źródła ustaleń faktycznych przedstawionych we wstępnej części uzasadnienia.

Podobne stanowisko należało zająć oceniając zeznania B. T. i H. P.. Wymienione wskazały na okoliczności towarzyszące zakończeniu ich stosunków pracy ze Spółdzielnią. Okoliczności te nie są jednak przedmiotem zainteresowania Sądu, jak i nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Stanowisko świadków, które pozytywnie oceniły działalność poprzedniego zarządu Spółdzielni również nie ma przydatności dowodowej z punktu widzenia zakresu rozpoznania niniejszej sprawy wyznaczonej granicami wniosku o ukaranie. Jako wiarygodne i przydatne dowodowe Sąd uznał natomiast zeznania świadków w części, w jakiej przyznawały one okoliczność braku wypłaty wynagrodzenia za grudzień 2014 roku oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, nadto opóźnienia w uzyskaniu wynagrodzenia za miesiące styczeń – marzec 2015 roku.

Sąd jedynie częściowo obdarzył walorem wiarygodności zeznania świadka L. K.. Wymieniona, oprócz faktu i okoliczności wypowiedzenia jej umowy o pracę, wskazała na zagadnienie związane z pobieraniem opłat za miejsca parkingowe wchodzące w skład zasobów Spółdzielni. Nie bez znaczenia dla oceny zeznań tego świadka jest okoliczność, że wymieniona jest osobą pokrzywdzoną w niniejszej sprawie i osobą bezpośrednio dotkniętą redukcją etatów przeprowadzoną przez nowy zarząd Spółdzielni. Sąd nie dał wiary ww. świadkowi w zakresie, w jakim wskazywała ona, że obwiniona pobierała pieniądze ze opłaty parkingowe i przeznaczała je między innymi na koszty

postępowania rejestrowego. Sąd dostrzegł bowiem, że wymieniona nie może mieć na tyle bogatej i głębokiej wiedzy w omawianym zakresie, a to z uwagi na to, że czynności pracownicze, jakie podejmowała w okresie od 14 grudnia 2014 roku do końca marca 2015 roku były ograniczone. Świadek przez zdecydowaną większość tego okresu przebywała na zwolnieniu lekarskim. Nie mogła zatem w sposób bezpośredni i pełny zaobserwować zdarzeń i okoliczności, na które wskazuje w swoich zeznaniach. Ponadto świadek zeznając nie była w stanie precyzyjnie określić wysokości środków uzyskanych z tego tytułu kwot, zaś kwestia ich ewentualnego przeznaczenia opierała się tylko i wyłącznie na jej domysłach. Z tego względu Sąd stanął na stanowisku, że w omawianym zakresie zeznania L. K. obejmują nie obraz poczynionych przez nią postrzeżeń, a wyłącznie jej założenia, oceny i domysły, które mogą wynikać z braku niezbędnego obiektywizmu płynącego z istniejących pomiędzy świadkiem a nowym zarządem Spółdzielni animozji. Stanowisko Sądu w tym zakresie znajduje wsparcie w pozostałym materiale dowodowym. Jak to zostało już wcześniej wskazane środki na pokrycie kosztów postępowania rejestrowego wyłożone zostały bezpośrednio przez obwinioną z jej własnych zasobów (wyjaśnienia M. B. k. 396 – 397) zaś ogólnym przeznaczeniem kwot uzyskanych z tytułu poboru opłat parkingowych był zakup materiałów biurowych (zeznania G. A. k. 525 – 526)

Podobnie jako wiarygodne, ale dowodowo nieprzydatne należało ocenić zeznania świadków: M. P. (3), J. M..

W toku postępowania sądowego przeprowadzony został również dowód z zeznań świadka K. R.. Dokonując oceny tego dowodu Sąd dostrzegł fakt, że między obwinioną oraz osobami, które wraz z nią pełniły funkcję członków zarządu a K. R. istnieje konflikt, który znalazł odzwierciedlenie w postępowaniach sądowych. Co zatem naturalne w tego typu przypadkach zeznania omawianego świadka w dużej mierze stanowiły jej stanowisko, poglądy prawne oraz subiektywną ocenę działań obwinionej oraz pozostałych członków zarządu. Świadek w dużej mierze dokonywała oceny i porównań swoich działań na tle działań obwinionej. O ile oceny świadka w pewnym zakresie mogą mieć przydatność dowodową o tyle istotą tego środka dowodowego jest przedstawianie zarejestrowanych oraz zapamiętanych faktów i to na przedstawianych przez świadka faktach należało skoncentrować się dokonując ustaleń faktycznych w oparciu o przedmiotowy dowód. Uwzględnić należało również to, że świadek K. R. częściowo skoncentrowała się faktach, jakie miały miejsce przed grudniem 2014 roku. Z uwagi zaś na ramy zakreślone treścią wniosku o ukaranie okoliczności te miały ograniczone znaczenie w niniejszym postępowaniu. Podsumowując zatem powyższe należało stanąć na stanowisku, że świadek dostarczała zeznań subiektywnie prawdziwych, przez co wiarygodnych, jednak z uwagi na ładunek informacyjny i zagadnień nimi objętych o ograniczonym walorze dowodowym.

Sąd w całości obdarzył wiarygodnością dowody z dokumentów zebrane w toku postępowania oraz ujawnione w trakcie przewodu sądowego, a to: protokół kontroli k. 7- 14, zastrzeżenia do protokołu k. 15- 16, pismo k. 17, postanowienia Sądu k. 18, zestawienia k. 19 – 29, umowa k. 30, wnioski z załącznikami k. 32- 39, protokół k. 197- 199, odpis z KRS k. 200- 209, 482- 491, postanowienie k. 240- 241, rachunek k. 242, informacja k. 213, sprawozdanie k. 215- 217, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 298- 299, 301, 304, 305- 307, 309- 310, 320- 321, 322, pismo o zajęciu k. 300, 302, 303, 306-308, 315-316, decyzja k. 311, wezwanie k. 312-314 i k. 323- 325, 327-324, wnioski k. 317-319, wyrok z uzasadnieniem k. 335-340, artykuł prasowy k. 341- 342, postanowienie Sądu k. 343- 346, informacja k. 348, postanowienie k. 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, listy obecności k. 492- 495, pismo k. 496, informacja k. 497-498, oświadczenie k. 499, wnioski k. 500- 509, uzupełnienia wniosków k. 510- 513, pismo k. 514, postanowienia komorników sądowych k. 515- 521, wniosek k. 522, wnioski o zwolnienie wraz z załącznikami k. 558- 586, 588- 601, 606-609, 612-615, 617-623, 627-638, 654-660, 641-652, 663- 670, pismo k. 587, postanowienia komorników sądowych k. 602-605, 610-611, 616, 624-626, 639, 653, 661, 671-678, artykuł prasowy k. 725, sprawozdanie z działalności oraz rachunkowe syndyka masy upadłości k. 727- 756, wnioski o zwolnienie wraz z załącznikami k. 761- 778, postanowienie prokuratora k. 802 – 803, 804 – 807, postanowienie Sądu z uzasadnieniem k. 808-809, 810 – 811, akt notarialny k. 812 – 818, wyrok z uzasadnieniem k. 819 – 821, umowy k. 822 – 829, wnioski o zwolnienie rachunków bankowych k. 834 – 843, 846 – 848, 852 – 880, k. 883 – 886, k. 889 - 894, 895 - 912, 921 - 924, 928 – 939, postanowienia komornika sądowego k. 844 – 845, 849 – 850, 881 – 882, 887 – 888, 913 – 918, 925 – 927, 940 – 947, wypowiedzenie umowy o pracę k. 948, komunikat rady nadzorczej k. 949.

Za podstawę czynionych ustaleń faktycznych nie posłużyły następujące dowody z dokumentów: notatka służbowa k. 39, rachunek k. 242, wyrok z uzasadnieniem k. 335-340, artykuł prasowy k. 341- 342, artykuł prasowy k. 725, akt

notarialny k. 812 – 818, umowy k. 822 – 829, wypowiedzenie umowy o pracę k. 948 i komunikat rady nadzorczej k. 949 albowiem nie były one przydatne dla ustalenia okoliczności, które były przedmiotem zainteresowania Sądu w niniejszym postępowaniu, to jest kwestii wypłaty wynagrodzeń i ekwiwalentów za zaległe urlopy wypoczynkowe dla pracowników Spółdzielni, a także jej sytuacji finansowej w tym okresie.

Sąd zważył, co następuje:

Obwinionej M. B. zarzucono popełnienie szeregu wykroczeń kwalifikowanych z art. 282 § 1 pkt. 1 kp. W szczególności obwinionej zarzucono to, że jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. (...) Spółdzielnię Mieszkaniową do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 roku naliczyła i nie wypłaciła 35 pracownikom wymienionym w protokole z kontroli wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2014 roku - termin wypłaty upłynął z dniem 29.12.2014 roku; jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. (...) Spółdzielnię Mieszkaniową do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 roku naliczyła i nie wypłaciła w pełnej wysokości wynagrodzenia za miesiąc styczeń, luty, marzec 2015 roku - termin wypłaty upłynął odpowiednio 29.01.2015 roku, 27.02.2015 roku i 27.03.2015 roku; jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. (...) Spółdzielnię Mieszkaniową do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 roku naliczyła i nie wypłaciła trzem zwolnionym pracownikom ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w następujących kwotach: J. J. za 41 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego 14057,30 zł brutto (termin wypłaty upłynął z dniem 18.03.2015 roku), H. P. za 31 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego 10510,60 zł brutto (termin wypłaty upłynął z dniem 11.02.2015 roku); jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. (...) Spółdzielnię Mieszkaniową do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 31.03.2015 roku naliczyła i nie wypłaciła w pełnej wysokości zwolnionym pracownikom ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w następujących kwotach: K. W. 18295,33 zł brutto (termin wypłaty ubiegał z dniem 13.01.2015 roku), B. T. 6289,63 zł brutto (termin wypłaty ubiegał z dniem 19.01.2015 roku); jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. (...) Spółdzielnię Mieszkaniową nieterminowo wypłacała wynagrodzenie za miesiące styczeń w dniu 16.02.2015 roku, luty w dniu 19.03.2015 roku i marzec w dniu 09.04.2015 roku (terminy wypłaty ubiegały odpowiednio 29.01.2015 roku, 27.02.2015 roku i 27.03.2015 roku); jako osoba reprezentująca pracodawcę tj. (...) Spółdzielnię Mieszkaniową nieterminowo wypłacała zwolnionym pracownikom ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy tj. L. K. w dniu 19.03.2015 roku (termin wypłaty ubiegał z dniem 16.01.2015 roku) i A. Z. w dniu 19.03.2015 roku (termin wypłaty ubiegał z dniem 31.12.2014 roku).

Wykroczenia opisanego w art. 282 § 1 pkt. 1 kp dopuszcza się ten, kto wbrew obowiązkowi nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia bezpodstawnie obniża albo dokonuje bezpodstawnych potrąceń.

W niniejszym stanie faktycznym nie budziło wątpliwości, że obwiniona zrealizowała swoim zachowaniem znamiona przedmiotowe i podmiotowe zarzucanych jej wykroczeń. Jak bowiem ustalono, również na podstawie wyjaśnień obwinionej, która tych okoliczności nie kwestionowała nie wypłaciła ona pracownikom wynagrodzeń za miesiąc grudzień 2014 roku, nie wypłaciła w pełnej wysokości wynagrodzeń za miesiące styczeń, luty i marzec 2015 roku, przy czym wynagrodzenia za te miesiące wypłacała nieterminowo, nadto szczegółowo wymienionym w zarzucie pracownikom nie wypłaciła ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy; wymienionym pracownikom nie wypłaciła ekwiwalentów w pełnej wysokości, a także wymienionym pracownikom nieterminowo wypłacała ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Przywołany przepis art. 282 § 1 pkt. 1 kp penalizuje zachowanie polegające na zaniechaniu dopełnienia obowiązków związanych z realizacją określonych uprawnień pracowniczych. Czynu tego może dopuścić się osoba, na której ciąży obowiązek wykonywania wskazanych w tym przepisie uprawnień pracowniczych, to jest na przykład kierownik zakładu pracy, główny księgowy lub pracownik upoważniony do działania w imieniu zakładu (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2003 roku, sygn. akt III KK 388/02). Wskazać należy, iż obwiniona pełniła w okresie objętym zarzutami wniosku o ukaranie funkcję prezesa zarządu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. Zgodnie z art. 48 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze zarząd kieruje działalnością spółdzielni oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Zarząd w spółdzielni jest to zatem organ, w którego kompetencjach i którego obowiązkiem jest podejmowanie wszelkich decyzji związanych z działalnością tego podmiotu (z wyjątkiem tych enumeratywnie zastrzeżonych dla walnego zgromadzenia i rady nadzorczej). Do zadań tych należy wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy względem pracowników spółdzielni. Co za tym idzie należało przyjąć, iż to właśnie obwinioną, jako osobę piastującą funkcję prezesa zarządu, obciążały powinności związane z terminowym i prawidłowym realizowaniem obowiązków z zakresu prawa pracy względem pracowników kierowanego przez nią podmiotu - (...) Spółdzielni Mieszkaniowej.

Obwiniona działała przy tym z zamiarem ewentualnym popełnienia czynu zabronionego. Pomimo bowiem, iż nie chciała się dopuścić zarzucanych jej wykroczeń, to jednak niewątpliwie przewidywała, że zaniechanie wykonania obowiązków opisanych w art. 282 § 1 pkt. 1 kp stanowi zachowanie zabronione pod groźbą kary i z tym faktem się godziła.

Czyn obwinionej był czynem społecznie szkodliwym, godził on bowiem w istotne dobro prawnie chronione, jakim są prawa osób wykonujących pracę zarobkową.

Pomimo tych ustaleń w ocenie Sądu nie sposób przypisać M. B. winy w zakresie zarzucanych jej wykroczeń. Wskazać bowiem należy, iż zgodnie z wyrażanym, zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie poglądem (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2009 roku, sygn. akt IV KK 66/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2003 roku, sygn. akt III KK 388/02, a także A. Zoll w: Kodeks Karny. Część ogólna. Komentarz do art. 1-116 kk pod red. A. Zolla, Kraków 2004, s. 66- 67) do okoliczności wyłączających winę należy zaliczyć, poza wiekiem, poczytalnością, możliwością rozpoznania bezprawności i znamion czynu zabronionego, także wymagalność zgodnego z prawem zachowania odnoszoną do konkretnej sytuacji faktycznej. Sąd w tut. składzie podziela pogląd zgodnie z którym nie jest możliwe przyjęcie zawinienia sprawcy, który znalazł się w takiej sytuacji motywacyjnej, że nie miał obiektywnej możliwości dania posłuchu normie prawnej – zachowania się w sposób zgodny z prawem. Analizując przedmiotową kwestię bezpośrednio na gruncie oceny odpowiedzialności sprawcy za wykroczenia z art. 282 § 1 pkt. 1 i § 2 kp Sąd Najwyższy w wyroku, sygn. akt IV KK 66/09, którego wnioski tut. Sąd podziela w całości, wskazał, że odpowiedzialność za wykroczenie z art. 282 kp można przypisać tylko temu sprawcy, z którego winy doszło do nie wypłacenia należnych pracownikowi świadczeń pieniężnych. Przyczyną taką, może być (między innymi) brak dochodów po stronie zakładu pracy, powodujący że jego sytuacja finansowa stała się na tyle trudna, iż nie pozwalała na regularną wypłatę zobowiązań.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego stanu faktycznego stwierdzić należy, iż w zakresie czynów zarzucanych jej wnioskiem o ukaranie obwiniona M. B. nie miała możliwości zachowania się w sposób zgodny z prawem. Obwiniona objęła funkcję prezesa zarządu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w dniu 14 grudnia 2014 roku. Jak wynika z poczynionych ustaleń w początkowym okresie zarządzania Spółdzielnią obwiniona nie miała prawidłowego i pełnego dostępu do dokumentacji księgowej i finansowej tego podmiotu. Już jednak w tamtym okresie sytuacja majątkowa Spółdzielni była wyjątkowo zła. Choć bowiem na kontach bankowych Spółdzielni

znajdowały się środki to jednak wierzytelności Spółdzielni z tych rachunków bankowych pozostawały zajęte przez komorników sądowych. Z uwagi na nieopłacenie należności przedsiębiorstw dostarczających energię, ciepło i wodę do budynków Spółdzielni podmioty te informowały władze Spółdzielni o planowanym odłączeniu dostaw tych mediów. W pewnym momencie dostawy ciepła do budynków Spółdzielni zostały zmniejszone o połowę. Sytuacja ta była o tyle trudna, opisywane zdarzenia miały miejsce w okresie zimowym. Równocześnie, w objętym zarzutami czasie, liczba zgłaszających się wierzycieli Spółdzielni stale się powiększała. W momencie objęcia władzy przez nowy zarząd wobec Spółdzielni wszczęte były postępowania egzekucyjne na łączną kwotę około 3,5 miliona złotych. Już na początku stycznia 2015 roku suma ta przekroczyła kwotę 6 milionów złotych. Opisywane okoliczności, to jest fakt, że (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa utraciła zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych znalazły potwierdzenie w treści postanowienia Sądu Rejonowego dla (...) w W. X Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i naprawczych z dnia 20 kwietnia 2015 roku ogłaszającego upadłość (...) Spółdzielni Mieszkaniowej obejmującą likwidację jej majątku, a zatem upadłość w takim wariantcie, który zakłada, iż niemożliwym jest restrukturyzacja zobowiązań upadłego i jedynym dostępnym rozwiązaniem jest przeprowadzenie likwidacji tego podmiotu.

W kontekście oceny przedmiotowego stanu faktycznego pod kątem możliwości przypisania M. B. zawinięcia podkreślenia wymaga, że obwiniona, niemalże bezpośrednio po objęciu swojej funkcji, to jest niezwłocznie po uzyskaniu wiedzy o szczególnie trudnej sytuacji majątkowej Spółdzielni przystąpiła do licznych działań mających na celu „uwolnienie” środków na wypłaty dla pracowników. Kierowane były w tamtym czasie i przez cały okres do ogłoszenia upadłości Spółdzielni wnioski do komorników sądowych o zwolnienie kwot na bieżące wypłat wynagrodzenie za pracę do wysokości wolnej od zajęcia, to jest do wysokości przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego comiesięcznie wraz z obowiązkową dokumentacją – listami płac pracowników. Co istotne, działania te okazały się skuteczne – już środki na wynagrodzenia za miesiąc styczeń 2015 roku zostały przez komorników sądowych zwolnione do wskazanej powyższej wysokości. Choć nie ma to bezpośredniego znaczenia w niniejszym stanie faktycznym to jednak podkreślenia wymaga, że obwiniona podejmowała także inne czynności nakierowane na zaspokojenie najważniejszych potrzeb zarządzanego podmiotu. Przeprowadzono bowiem skuteczne negocjacje z dostawcami mediów, w efekcie których nie zatrzymano dostaw ciepła, wody i prądu do budynków Spółdzielni.

Równocześnie, jak już wcześniej wspomniano, nie sposób przyjąć jakoby obwiniona miała lub mogła mieć w tamtym czasie wiedzę o innych środkach Spółdzielni – dostępnych i wolnych od zajęcia. Ustaleniu takiemu przeczy bowiem całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Niewątpliwie sprzecznym z zasadami logiki i doświadczenia życiowego byłoby przyjęcie, że obwiniona wiedząc o „dostępnych” środkach zarządzanego podmiotu dokonywałaby niektórych płatności z własnych funduszy, czy też nie wypłacała za objęte zarzutami miesiące wynagrodzenia sobie, jak i innym członkom zarządu za wykonywaną funkcję.

Ubocznie stwierdzić należy, że podnoszona w toku postępowania kwestia wiedzy obwinionej o sytuacji majątkowej Spółdzielni w momencie objęcia przez nią funkcji prezesa zarządu nie mogła mieć znaczenia z punktu widzenia przypisania jej odpowiedzialności za zarzucane czyny. Nie ulega bowiem wątpliwości, że przepis art. 282 § 1 kp penalizuje zachowanie polegające na niewywiązywaniu się przez pracodawcę ze swoich obowiązków, a nie sam fakt objęcia roli pracodawcy czy też innej osoby odpowiedzialnej za wypłatę wynagrodzeń czy ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy pracownikom. Jako działanie nieprawidłowe w tym kontekście można zatem co najwyżej rozważać sytuację podjęcia się roli osoby odpowiadającej za wypłatę świadczeń pracownikom i nie zgłoszenie w odpowiednim czasie wniosku o ogłoszenie upadłości takiego niewypłacalnego podmiotu. I tu jednakże zdaniem Sądu nie sposób przypisać obwinionej jakiegokolwiek zaniedbanie. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami pełną wiedzę na ten temat sytuacji majątkowej Spółdzielni obwiniona uzyskała dopiero po pewnym czasie od objęcia funkcji - to jest w szczególności po zapoznaniu się z jego dokumentacją, w tym księgową oraz uzyskaniu odpowiedzi na zapytania o istniejące konta bankowe Spółdzielni. Nawet zatem przy przyjęciu, że już w styczniu 2015 roku M. B. mogła mieć wiedzę na temat wyjątkowo trudnej sytuacji majątkowej Spółdzielni podkreślić należy, że zarządzany przez nią podmiot rządził się odmiennymi od spółek prawa handlowego regułami – wynikającymi z przepisów ustawy z dnia

16 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze. I tak, zgodnie z art. 130 § 2 i § 4 tej ustawy, jeżeli według sprawozdania finansowego spółdzielni ogólna wartość jej aktywów nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich zobowiązań, zarząd powinien niezwłocznie zwołać walne zgromadzenie, na którego porządku obrad zamieszcza sprawę dalszego istnienia spółdzielni. W razie podjęcia przez walne zgromadzenie uchwały o postawieniu spółdzielni w stan upadłości, zarząd spółdzielni obowiązany jest niezwłocznie zgłosić do sądu wnioski o ogłoszenie upadłości. Abstrahując już zatem od kwestii istnienia bądź nie w tej dacie aktualnego sprawozdania finansowego Spółdzielni do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości koniecznym było zwołanie walnego zgromadzenia Spółdzielni. To zaś niewątpliwie wymagało istotnych nakładów finansowych, chociażby na wynajem sali, która mogłaby pomieścić wszystkich członków tego wyjątkowo licznego podmiotu. Jak w toku postępowania wskazywano mogła być to nawet kwota około 50 000 zł. Takimi środkami Spółdzielnia i jej zarząd nie dysponowali. W tym kontekście podkreślić trzeba jeszcze raz szczególnie trudną sytuację osób zarządzających tym podmiotem – wobec jego całkowitego braku płynności finansowej stawali oni przed koniecznością wyboru pierwszeństwa realizacji obciążających ich obowiązków – jak chociaż dbania o bezpieczeństwo, zdrowie, a nawet życie ludzkie poprzez zapewnienie ciągłości dostaw mediów do budynków w okresie zimowym, a obowiązków narzucanych przez przywołane przepisy ustawy Prawo Spółdzielcze czy ustawy Kodeks Pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń pracowniczych. Zdaniem Sądu to właśnie ta sytuacja winna być określona mianem anormalnej sytuacji motywacyjnej, to jest takiej, która nie dawała obwinionej możliwości zachowania się zgodnego z prawem.

Całokształt opisanych powyżej okoliczności w sposób jednoznaczny wskazuje, że obwiniona nie miała faktycznej możliwości wypłaty wynagrodzeń za miesiąc grudzień, zaś w odniesieniu do miesiąca stycznia, lutego i marca – wypłaty wynagrodzeń pracowników w pełnej wysokości. Niemożliwym jest również uczynienie obwinionej zarzutu z nieterminowego wypłacania tych świadczeń. Równocześnie, jako, że zwolnienie spod egzekucji obejmuje jedynie kwoty wynagrodzeń, wobec braku stosownych środków nie sposób czynić obwinionej zarzutu z niewypłacania, nieterminowego czy też niepełnego wypłacania pracownikom ekwiwalentów za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe. Zdaniem Sądu przypisanie obwinionej winy w zakresie zarzucanych jej czynów byłoby w opisanym stanie faktycznym rażąco niesłuszne.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 118 § 2 kpw i wobec uniewinnienia obwinionej stwierdził, iż koszty niniejszego postępowania ponosi Skarb Państwa.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć obrońcy obwinionego (bez pouczenia) i oskarżycielowi posiłkowemu z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia środka odwoławczego.

W., dnia 20 czerwca 2016 roku